

Information om HPV-vaccin

Vad är livmoderhalscancer?

Livmoderhalscancer orsakas av papillomvirus (HPV). Varje år insjuknar cirka 550 kvinnor i Sverige i denna cancerform. Innan de gynekologiska cellprovskontrollerna infördes på 60-talet var sjukdomen betydligt vanligare.

Vad är HPV?

HPV är ett virus som kan överföras sexuellt. Det är vanligt förekommande och de flesta människor som har sex får en HPV-infektion någon gång i livet.

Vad blir det för symtom?

De HPV-typer som kan ge cellförändringar ger inga besvär i sig. Oftast läker HPV-virus ut av sig själv. Om virus inte läker så ökar risken för att en cancer ska utvecklas. Det är en process som beräknas ta 10–15 år.

Går det att skydda sig mot att få HPV?

Genom att använda kondom vid sex minskar riskerna för smitta. Vaccination före sexuell debut ger skydd mot de flesta virus som orsakar livmoderhalscancer.

Skyddar vaccinet mot all livmoderhalscancer?

Nej, vaccinet motverkar infektioner av HPV16, HPV18, HPV31, HPV33, HPV45, HPV52 och HPV58. Dessa typer är de vanligaste orsakerna till livmoderhalscancer. Sammanlagt beräknas de vara orsak till cirka 90 procent av alla fall. Det finns ännu inte något vaccin mot övriga cancerframkallande HPV-typer. Tidigare fanns i Sverige vaccin som skyddade mot HPV16 och HPV18, vilka orsakar cirka 70 procent av livmoderhalscancer.

Ger vaccinet ett fullgott skydd?

Trots vaccinationen är det mycket viktigt att regelbundet delta i den gynekologiska cellprovskontrollen. Till den kallas alla kvinnor mellan 23–64 års ålder med 1,5 till 7 års mellanrum beroende på ålder och vad föregående prov visat.

Att röka dubblar risken att inte läka ut sin HPV-infektion, att få cellförändringar på livmodertappen och att få livmoderhalscancer. Använd därför inte nikotin även om du är vaccinerad.

Hur går en vaccination till?

Sammanlagt ges två eller tre vaccinationer i överarmen.

Om tre doser ges, ges den andra dosen två månader och den tredje dosen sex månader efter den första injektionen.

Två doser ges till barn under 14 år och i ett forskningsprojekt för kvinnor födda 1994–1999. Alla andra rekommenderas tre doser.

Finns det några biverkningar med vaccinet?

Några allvarliga biverkningar har inte visat sig. De besvär som eventuellt kan uppträda är lätta och övergående, exempelvis rodnad, ömhet och svullnad runt injektionsplatsen. Man kan också få huvudvärk och ibland feber.

Bör alla kvinnor vaccinera sig?

- **Alla kvinnor upp till 26 års ålder får en skyddseffekt av vaccination och rekommenderas vaccination.**
 - Alla barn erbjuds vaccination i årskurs 5, av skolhälsovården.
 - Flickor i åldern 13–18 år som inte har vaccinerats tidigare får det utfört gratis inom primärvården.
 - Kvinnor födda 1994–1999 erbjuds i ett forskningsprojekt gratis HPV-vaccination. Två doser ges med tre års mellanrum. Även de kvinnor som tidigare är vaccinerade mot HPV16 och 18 erbjuds vaccination.
- **Kvinnor som genomgått behandling för måttliga eller svåra cellförändringar på livmodertappen** har ökad risk att få nya cellförändringar. Med vaccination minskar denna ökade risk. Vaccination rekommenderas.
- För övriga kvinnor äldre än 26 år finns inte tillräckligt kunskapsunderlag för att allmänt rekommendera vaccination. Individuell rådgivning kan ges av oss.

Vem utför vaccinationen?

Vi kan eventuellt utfärda recept men inte ge sprutorna. Kontakta primärvården eller vaccinationsmottagning för att beställa tid för vaccinering och få reda på kostnaden.

Ta gärna med detta informationsblad.

Läs även: www.1177.se och www.cellprov.se